

„O mediacjach słów kilka - przykłady działań” Monika Swórska

**Publiczna Szkoła Podstawowa
im. Kornela Makuszyńskiego
w Rzeczy**

**Forum mediatorów szkolnych i rówieśniczych
Lublin, 15.09.2023 r.**

Agenda wystąpienia

Razem tworzymy klimat szkoły - zajęcia konstrukcyjne

1. **Kim jesteśmy?** Autoprezentacja.
2. **Co robimy?** Promowanie i wdrażanie mediacji w naszej szkole. Mediacje w statucie szkoły.
3. **Jak współpracujemy?** Wsparcie oferowane szkole przez organ prowadzący w procesie wdrażania mediacji.
4. **Jak komunikujemy?** Język żyrafy i szakala.

I Kim jesteśmy?

Bał integracyjno-karnawałowy

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

LOKALIZACJA:

- ▶ Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Rzeszycy;
- ▶ Gmina Międzyrzec Podlaski, powiat bialski;
- ▶ Lubelskie Kuratorium Oświaty, Delegatura Białej Podlaskiej

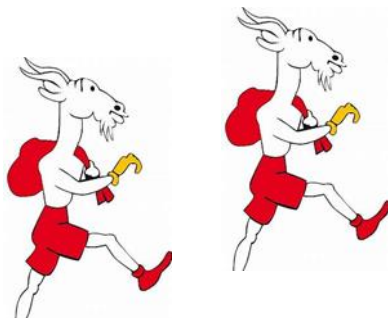
Autoprezentacja

- ▶ szkoła wiejska,
- ▶ usytuowana na terenach podmiejskich,
- ▶ uczniów - 196;
- ▶ 11 oddziałów;
- ▶ 35 nauczycieli i pracowników niepedagogicznych - w tym nauczyciele specjaliści: pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, socjoterapeuta, oligofrenopedagodzy, nauczyciel współorganizujący kształcenie, bibliotekarz, nauczyciele pracujący w świetlicy

Budynek szkoły z lotu ptaka

Dzień Patrona Szkoły

Pasowanie na czytelnika

Święto Konstytucji 3

Chór szkolny

Wystawa „Moja szkoła”

Ślubowanie uczniów klasy I

Jasełka

Gminny Dzień Edukacji Narodowej

II Co robimy?

PROMOWANIE - WDRAŻANIE

Jak zaczynaliśmy? .....

ETAPY WDRAŻANIA i PROMOWANIA:

1. Szkolenia dla mediatorów (2021/2022), organizowane między innymi przez LSCDN.
2. W ramach doskonalenia wewnątrzszkolnego - szkolenie Rady Pedagogicznej w tematyce mediacji.
3. Udział w konferencji organizowanej przez Sąd Okręgowy w Lublinie, Kuratorium Oświaty w Lublinie i Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli dedykowanej mediatorom szkolnym i dyrektorom szkół, w których są zatrudnieni mediatorzy, pt. "Planowanie pracy mediatorów szkolnych i rówieśniczych" (4.10.2022 r).
4. Współpraca ponadregionalna - mediatorzy z okręgu „północne lubelskie” oraz współpraca mediatorów w obrębie Gminy Międzyrzec Podlaski
5. Konkurs na logo promujące mediacje pt. „Mediacja ma moc”.
6. 12 grudnia 2022 r. - ponadregionalne spotkanie promujące mediacje szkolne i rówieśnicze oraz rozstrzygnięcie zorganizowany przez nas konkursu na LOGO promujące mediacje we współpracy z LKO, LSCDN, Sądem Okręgowym w Lublinie; ustalenie kierunków współpracy.

WÓJT GMINY
MIĘDZYRZEC PODLASKI

HONOROWY PATRONAT

nad

**Międzyszkolnym Konkuresem na LOGO
promujące mediacje „Mediacja ma moc”**

12 grudnia 2022 r.
organizowanym przez

Publiczną Szkołę Podstawową
im. Kornela Makuszyńskiego w Rzeczycu

obejmuje

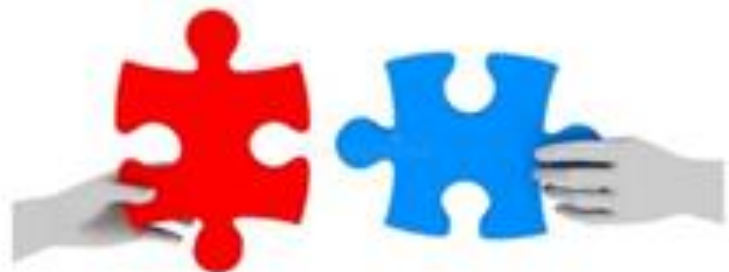
Wójt Gminy Międzyrzec Podlaski
Krzysztof Adamowicz
Krzysztof Adamowicz

Międzyrzec Podlaski, 20.10.2022 r. 14/2022

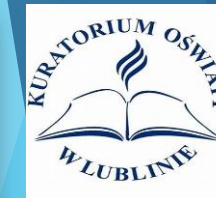

Mediacja

DROGĄ DO ZGODY

Konkurs został zorganizowany przy współpracy:

- **p. Sędzi Małgorzaty Kowalskiej** - koordynatora ds. mediacji w okręgu Sądu Okręgowego w Lublinie,
- **p. Anny Radziwiłko** - konsultanta ds. wspomaganie szkół i placówek w zakresie wychowania, opieki i pomocy-psychologicznej oraz profilaktyki LSCDN,
- **p. Marzanny Grzeszczyk** - wizytatora Kuratorium Oświaty w Lublinie,
- **p. Ewy Tarasiuk** - przewodniczącej Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyrzeczu Podlaskim,
- **p. Marty Cybulskiej-Demczuk** - kierownik Referatu Oświaty Gminy Międzyrzec Podlaski.

ETAPY WDRAŻANIA i PROMOWANIA:

7. Pedagogizacja rodziców na zebraniach ogólnych (gazetki ścienne, tematyczne).
8. Nowelizacja zapisów Statutu szkoły w zakresie mediacji.
9. W ramach udzielanej w szkole PPP wprowadzamy elementy technik mediacyjnych (specjaliści szkolni: pedagog szkolny, pedagodzy specjalni, nauczyciel współorganizujący, psycholog).
10. 26 maja 2023 r. byliśmy uczestnikami Sądowego Uniwersytetu dla Szkół, braliśmy udział w programie Prezesa Sądu Okręgowego w Lublinie „Mediacje rówieśnicze sposobem na przezwyciężenie przemocy i agresji w szkole” - byliśmy uczestnikami rozprawy sądowej przygotowanej przez studentów prawa UMCS.
11. W Planie Pracy Szkoły i w Programie Profilaktyczno-Wychowawczym Szkoły uchwalanym przez rodziców poruszamy problematykę mediacji (warsztaty, lekcje wychowawcze, projekty edukacyjne itp.).

TYDZIEŃ DBANIA O RELACJE

21 XI 2022 r.
poniedziałek

Wykonujemy zabawne klasowe zdjęcie i przesyłamy je do pedagoga. Podczas przerw uczniowie klasy IV organizują gry i zabawy na sali gimnastycznej dla dzieci z klas I-III

24 XI 2022 r.
czwartek

Wysyłamy liściki z miłymi słowami do wychowawców, nauczycieli i kolegów. Zaadresowane listy wrzucamy do specjalnie przygotowanej skrzyneczki. Podczas przerw uczniowie klasy VI organizują gry i zabawy na sali gimnastycznej dla dzieci z klas I-III. Uczniów klas IV- VI zapraszamy w godzinach 17.00- 20.00 na szkolną dyskotekę

22 XI 2022 r.
wtorek

Staramy się wykonać dobry uczynek, który zapisujemy na kartce i wrzucamy do SŁOIKA DOBRYCH UCZYŃKÓW. Podczas przerw uczniowie klasy Va organizują gry i zabawy na sali gimnastycznej dla dzieci z klas I-III

23 XI 2022 r.
środa

Podczas godziny wychowawczej lub w wolnym czasie gramy w gry planszowe. Podczas przerw uczniowie klasy Vb organizują gry i zabawy na sali gimnastycznej dla dzieci z klas I-III

25 XI 2022 r.
piątek

Ubieramy się na żółto. Prezentujemy własnoręcznie wykonaną pozytywną emotkę umieszczoną na ubraniu. Podczas przerw uczniowie klasy VII organizują gry i zabawy na sali gimnastycznej dla dzieci z klas I-III

Przez cały tydzień zbieramy pieniądze dla chorego na białaczkę Bartka Trochimiaka, ucznia klasy 8 ZPO nr 1 w Miedzyrzecu Podlaskim. Prowadzimy również zbiórkę czekolad dla żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej

21 listopada Świątowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień

Podejdź do kogoś i powiedz :

Co by to było, gdyby Cię nie było.

Jesteś dla mnie kimś ważnym.

Dobrze, że jesteś.

Jesteś super.

Uśmiechnij się.

Lubię Cię.

Dziękuję za wszystko.

Miłego dnia.

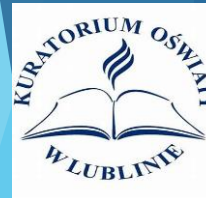
a zobaczysz, że świat stanie się piękniejszy 😊

Sądowy Uniwersytet dla szkół

ETAPY PROMOWANIA I WDRAŻANIA:

12. Promujemy porozumienie bez przemocy, pracujemy nad poprawą jakości komunikacji.

13. Przystąpiliśmy do programu „Klimat szkoły. Tworzymy go razem” oraz już od kilku lat uczestniczymy w programie „Szkoła myślenia pozytywnego”.

14. W naszej szkole odbyło się spotkanie dyrektorów z rejonu wizytatorskiego p. Bożeny Duklewskiej i wówczas przygotowałam panel poświęcony wymianie doświadczeń w związku z wdrażaniem mediacji w szkołach.

15. Jesteśmy w trakcie planowania kolejnych szkoleń Rady Pedagogicznej i rodziców w zakresie budowania mostów porozumienia, empatycznej rozmowy, czyli technik mediacyjnych.

Panel dyrektorski

Panel poświęcony wymianie doświadczeń w związku z wdrażaniem mediacji w szkołach - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Rzeszycy

Mediacje w Statucie Szkoły

PRZYKŁADOWE ZAPISY DO ZASTOSOWANIA W STATUCIE SZKOŁY:

1. Mediacja jest podstawową formą rozwiązywania konfliktów i ma pierwszeństwo przed innymi sposobami działania w konflikcie. Podstawą oceny i wyboru mediacji jest dobro dziecka.
2. Uczniowie, nauczyciele i rodzice mają prawo do mediacji.
3. Mediacje mają priorytet w rozwiązywaniu konfliktów w szkole.
4. Pierwszeństwo ma rozwiązywanie konfliktów wewnątrz szkoły.
5. Dyrektor w obszarze stosowania mediacji i edukacji rozwiązywania konfliktów w szkole, korzysta z opinii nauczyciela/nauczycieli posiadających kompetencje i kwalifikacje Mediatora Szkolnego.
6. Kierowanie spraw do mediacji należy do kompetencji dyrektora szkoły lub wyznaczonej przez niego osoby.
7. Dyrektor z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej ze stron, tworzy warunki do przeprowadzenia mediacji między stronami sporu z udziałem bezstronnego mediatora.
8. Szkoła może korzystać z pomocy mediatorów rekomendowanych przez organ nadzoru lub organ prowadzący, a także wykształconych w zakresie mediacji nauczycieli zatrudnionych w tej szkole.
9. Mediator w swojej pracy dostrzega szczególnej staranności co do zachowania bezstronności i poufności.
10. W konfliktach pomiędzy uczniami priorytet mają mediacje rówieśnicze. Rada pedagogiczna wraz z dyrektorem określają zakres spraw obejmujących naruszenia Statutu szkoły lub działań nieetycznych, które mogą być kierowane do mediacji rówieśniczej

11. Mediator po zakończeniu mediacji sporządza i doręcza stronom oraz dyrektorowi szkoły protokół, w którym oznacza miejsce i czas przeprowadzenia mediacji, imię, nazwisko (nazwę) i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres mediatora, a ponadto wynik mediacji. Protokół podpisuje mediator.

12. Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, zamieszcza się ją w protokole albo załącza się do niego. Strony podpisują ugodę. Niemożność podpisania ugody mediator stwierdza w protokole.

13. Dyrektor szkoły przechowuje protokoły z mediacji i chroni ujawniane w toku mediacji informacje. Bezskuteczne jest powoływanie się na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym - o ile nie zostały one potwierdzone uzgodnieniami stron konfliktu.

14. Ugody zawierane przed mediatorem korzystają z waloru swobody zawierania ugód, jednak nie mogą stać w sprzeczności z prawem ani stanowić prób obejścia prawa, powinny być zrozumiałe, nie mogą zawierać sprzeczności ani naruszać zasad współżycia społecznego. W przypadku naruszenia ważnego interesu społecznego lub dobra dziecka Dyrektor szkoły ma prawo weryfikować zawarte przed mediatorem ugody i kontrolować ich skutki prawne - czego dokumentuje w formie pisemnej.

15. Szkoła może stworzyć Regulamin Mediacji informujący o istocie, zasadach i przebiegu mediacji, a także precyzujący praktykę stosowania mediacji, zgodnie z regułami art. 183 ind. 1-15 kodeksu postępowania cywilnego.

16. Dla rozwoju kompetencji uczniów i trwałości ugód zawieranych przed mediatorem szkoła wspiera rozwój inicjatyw mediacyjnych, a szczególnie w obszarze mediacji rówieśniczych - prowadzi kluby lub ośrodki mediatorów szkolnych, rówieśniczych, młodzieżowych.

Podpowiedzi i wskazówki ekspertów

- ▶ „Standardy mediacji rówieśniczej i szkolnej w szkołach i innych placówkach oświatowych” 2017 r. - Rzecznik Praw Dziecka,
- ▶ „Szkolenie z zakresu mediacji szkolnych, rówieśniczych i oświatowych” - Ministerstwo Edukacji i Nauki, Narodowy Program Zdrowia, Fundacja Instytut Edukacji Pozytywnej - szkolenie 2016-2020 (SKRYPT?),
- ▶ <https://mediacjewszkole.pl/mediacje-szkolne> - Ministerstwo Edukacji i Nauki, Narodowy Program Zdrowia, Fundacja Instytut Edukacji Pozytywnej,
- ▶ <https://nvcwszkole.pl/bazamaterialow/pliki-do-pobrania-mediacje-dla-nauczycieli> - Ministerstwo Edukacji i Nauki, Narodowy Program Zdrowia, Fundacja Instytut Edukacji Pozytywnej,

III

Jak współpracujemy?

Wsparcie udzielane szkole przez organ prowadzący w zakresie wdrażania mediacji

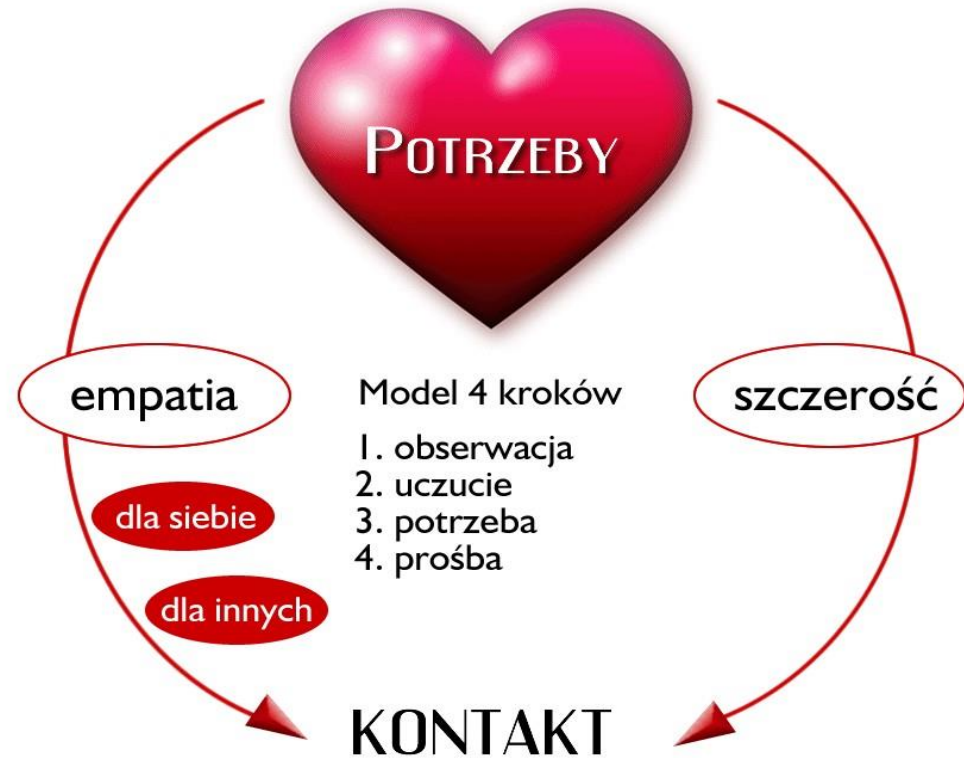
IV

Jak komunikujemy? Język „żyrafski” i „szakalski”

ŚWIAT ŻYRAFY

Co jest dla mnie ważne?

zaspokajanie potrzeb

• i ja i ty

• potrzeby są wspólne dla wszystkich ludzi

• za każdym działaniem stoi próba zaspokojenia jakiejś potrzeby

• uczucia są "dziećmi" potrzeb - wskazują czy są zaspokajane

• konflikty pojawiają się gdy wierzymy, że jest tylko jedna strategia zaspokojenia naszej potrzeby

ŚWIAT SZAKAŁA

Kto ma rację?

zaspokajanie swoich potrzeb

• albo ja/albo ty

• nigdy/zawsze

• dobry/zły

• nie mamy/nie dajemy wyboru

• walka/konkurencja/posłuszeństwo

• wierzymy, że to inni są przyczyną naszych uczuć

Porozumienie bez przemocy - literatura

- ▶ Marshall Rosenberg, *Porozumienie bez przemocy*,
- ▶ Marshall Rosenberg, *Rozwiązywanie konfliktów poprzez porozumienie bez przemocy*,
- ▶ Serena Rust, *Tańcowała żyrafa z szakalem. Cztery kroki empatycznej komunikacji*,
- ▶ Ingrid Holler, *Porozumienie bez przemocy. Ćwiczenia*,
- ▶ Liv Larsson, *Porozumienie bez przemocy w mediacjach. Jak być trzecią stroną w konflikcie?*,
- ▶ Liv Larsson, *Porozumienie bez przemocy w związkach*,
- ▶ Liv Larsson, *Wdzięczność. Najtańszy bilet do szczęścia*.

Porozumienie bez przemocy - literatura

Nauczyciele:

- ▶ Marshall Rosenber, *Edukacja wzbogacająca życie*,
- ▶ S u r a Hart, Victoria Kindle Hodson, *Empatyczna klasa. Relacje, które pomagają w nauce*,
- ▶ T o w e Widstrand, *Porozumienie bez przemocy w szkole czyli język żyrafy w szkole*.

Rodzice:

- ▶ Justine Mol, *Dorastanie w zaufaniu*,
- ▶ Aleksandra Cyran – Żuczkowska, *Wychowanie bez klapsa*.

Dzieci:

- ▶ V i l m a Costetti, Monica Rinaldini, *Kubuś będzie miał braciszka*,
- ▶ V i l m a Costetti, Monica Rinaldini, *Kubuś ma siostrzyczkę*,
- ▶ V i l m a Costetti, Monica Rinaldini, *Kubuś idzie do przedszkola*.

W oparciu o materiały z projektu finansowanego z UE „Kuźnia Mentorów”

Dziękuję za uwagę

Monika Swórska